

"අපි වඩමු - රට නැගමු"

දේශීය ආහාර නිෂ්පාදනය දිරි ගැන්වීමේ ජාතික මෙහෙයුම
2007-2010

කිරි අල වගාව

ඉසුරු ප්‍රභේදය

නැරඤ්චු :

අනෝමා ප්‍රේමතිලක (පර්යේෂණ නිලධාරී)
කමති දේවිකා (කෘෂි උපදේශිකා)
ආර්.කේ.සී. සඳුමාලි (ව්‍යාපෘති නිලධාරී)

උද්‍යාන තෝග පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනය
ගන්නෝරුව

සිටුවා මස 4න් පසු ගසේ වර්ධක වර්ධනය සීමාකර ගැනීම සඳහා නයිට්‍රජන් අඩංගු පොහොර භාවිතය අඩු කරගත යුතුය. එම නිසා වගාවට මාස 4 1/2-5 වයස් වූ පසු යුරියා භාවිතා නොකරයි.

පොටෑසියම් පොහොර භාවිතයෙන් අල කුරුල්ලන්ගේ වැඩීම දිරි ගන්වන නිසා පොටෑෂ් පොහොර මාස 5 ට පසු දෙවතාවකදී පමණ යෙදීම කල හැකිය.

කිරි අල වගාව නඩත්තු කිරීම

- වැඩි අස්වනු දෙන මව් අල වලින් පැළ ලබා ගැනීම.
- මුල් කුණුවන රෝග තත්වයෙන් බිඳීමට, පත්‍ර බේරීමට පෙර තවමෙන් අල කැබලි සමඟ පැළ වෙන් කර සිටවන්න.
- පොහොර යොදන අවස්ථා වලදී ගස වටා උදාළ ගාමින් ක්‍රමයෙන් පැළයේ වර්ධනය සමඟ වල පිරවීම කරන්න.
- වර්ධක වර්ධනය සීමා කිරීමට මතුපිට දිවෙන මුල් කැපී යන ලෙස ගස වටා පස් ලං කරන්න.
- උඩ පත්‍ර මඟින් සෙවන වූ පහළ පත්‍ර තලා දමන්න.

අස්වැන්න නෙලීම

- අල කුරුල්ලන් හටගැනීම මාස 2 1/2-3 දී සිදුවේ.
- අල කුරුල්ලන් විශාල වීම මාස 4 1/2 න් පමණ ඇරඹීම මාස 8-10 පමණ වන තෙක් සිදුවේ.
- අල කුරුල්ලන් මෝරන විට,
  - පත්‍ර හටගන්නා වේගය අඩුවේ
  - පත්‍ර සෙෂ්ත්‍රවලය අඩුවේ
  - පත්‍ර නටු වල දිග අඩුවේ
- එම අවස්ථාවේ අස්වනු නෙලා ගත හැක.

අපනයනය සඳහා සකසන කිරි අල වල නිව්ය යුතු ලක්ෂණ

- දුඹුරු පැහැති පොත්තකින් හා සුදුපාට මදුසකින් යුක්ත විය යුතුය
- අල කුරුල්ලකුගේ මුල සහ අග වට ප්‍රමාණය බොහෝ ලෙස එක සමාන විය යුතුය
- ප්ලාස්කු හැඩයක් ගත යුතුය.
- අලයක බර ග්‍රෑම්. 100 ට වැඩි වීම
- පිරිසිදු, නොකැපුණ, කෘමි හා රෝග භාගි නොමැති අළුත් අල වීම

ඉසුරු ප්‍රභේදය මෙම ලක්ෂණ වලින් යුක්තයි.

හැඳින්වීම

ඉහල පෝෂණ ගුණයෙන් යුක්ත කිරි අල, අර්තාපල් සඳහා ආදේශකයකි. මේ සඳහා දේශීය වෙළඳපොළෙහි මෙන්ම විදේශ වෙළඳපොළෙහිද වැඩි ඉල්ලුමක් හා මිලක් පවතී.

ආන්තික භූමි තත්වයන්ට අනුවර්ත, කන්න හෝගයක් නොවන කිරි අල, ජල පහසුකම් ඇත්නම් වසරේ ඕනෑම කාලයක වගා කළහැකිය. විවිධ වගා රටාවන්ට ගැලපෙන, අවම කෘමි හා රෝග ග්‍රාහී මෙන්ම අඩු අමදනමක් හා අඩු අඩමානයක් සහිත නිසාත් කිරි අල වගාව වැඩි ආර්ථික ප්‍රතිලාභ අත්කර දේ.

වගා තොරතුරු

දේශගුණික අවශ්‍යතා

- වර්ෂික වර්ෂාපතනය මි.මී. 1500 හෝ ඊට වැඩි විය යුතුය.
- කඩින් කඩ වියලි පරිසර තත්ව පවතින උණුසුම් දේශගුණය.
- මුහුදු මට්ටමේ සිට මීටර් 1500 දක්වා උස ප්‍රදේශ සුදුසුය.
- සෙවනට ලැදි මෙම හෝගය වැඩි ආලෝක තත්ව යටතේ වැඩි අස්වැන්නක් ලබාදෙයි.

පාංශු අවශ්‍යතා

පසේ ආම්ලිකත්වය pH අගය 5.5-6.5 අතර වන සැහැල්ලු හොඳින් ජලවහනය වන කාබනික ද්‍රව්‍ය වැඩි ලෝම පසක් සුදුසුය.

වගා කාලය

භූගත කඳුක් ඇති නිසා ඔහු වර්ෂික හෝගයක් වන මෙය වාණිජ වශයෙන් වගා කිරීමේදී වර්ෂික හෝගයකි. යල සහ මහ වැසි සමඟම වගා කිරීම සුලභ වුවද, ජල සම්පාදන පහසුකම් ඇති විට වසරේ ඕනෑම කාලයක වගා කළහැකිය.

රෝපණ ද්‍රව්‍ය

රෝපණ ද්‍රව්‍ය සඳහා ආයෝජනය කල යුත්තේ මුල් කන්නයේ පමණි. ආර්ථික අස්වැන්න රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලෙස භාවිතා නොකරන අතර, මව් අල ඒ සඳහා භාවිතා කරයි. මව් අල තවත් කිරිමෙන්, 10-15 අතර පැළ සංඛ්‍යාවක් ලබාගත හැකිය.

පැළ බෝකර ගැනීම

අල කැබලි පිළියෙල කිරීම

අංකුර නොකැපෙන ලෙස මව් අල, අඟල් 2-2.5 සඳහාමට පෙති කපා ගන්න. කැපුම් පෘෂ්ඨයේ දැව අඬ තැවරීම හෝ දිලිට නාශකයක ගිලිවීම කළ යුතුය.

තවත් පාත්ති සැකසීම

- සෙවන ඇති ස්ථාන වල වැලි තවාන්ද
- විවෘත ස්ථාන වල වැලි, මතුපිට පස්, කාබනික පොහොර 1:1:1 අනුපාතයෙන් මිශ්‍රිත තවාන් පාත්තිද සකසා ගත හැකිය.

තවානේ පැළ සිටුවීම

- අඟල් 3-4 පරතරයකට සිටින සේ අල කැබලි තැන්පත් කරන්න.
- පෙති වැසෙන ලෙස තවානේ මාධ්‍යයෙන්ම වසා ගන්න.
- වසුන් යොදන්න.
- ප්‍රමුඛ අංකුර ඉවත් කර සුප්ප අංකුර උත්තේජනය කිරීම මඟින් පැළ සංඛ්‍යාව වැඩිකර ගත හැක. පත්‍ර 4-5 වර්ධනය වූ තවානේ මාස 1 1/2-2 වයස්ගත වූ පැළ සිටුවීමට යොදා ගත හැක.

බිම් සැකසීම

මූලික බිම් සැකසීමෙන් පසු:

සැහැල්ලු පසකදී, අඩි 1 1/2 x 1 1/2 x 1 1/2 ද, තද පසකදී, අඩි 2 x 2 x 1 1/2 ද, වලවල් සකසා ගත යුතුය.

පරතරය

- විවෘත බිමක තනි හෝගයක් ලෙස මීටර් 1 x 1 පරතරයෙන්ද
- සෙවන තත්ත්ව යටතේ අඟුරු හෝගයක් ලෙස වගා කරන්නේ නම් මීටර් 1.2 x 1.2 හෝ ඊට වැඩි වන සේ ද වගා කළහැකිය.

වලවල් පිරවීම

මේ සඳහා හැකිතරම් කාබනික පොහොර භාවිත කළ යුතු අතර වගාව පිහිටුවන කාලයට පවතින වර්ෂාව අනුව වල සම්පූර්ණයෙන් පිරවීම හෝ අඩක් පිරවීම තීරණය කළ යුතුය. වැසි කාලයේදී පිරවූ වලක් හා වැසි අඩු කාලයේදී 2/3 ක් පිරවූ වලක් භාවිතා වේ.

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් නිර්දේශ කර ඇති කිරි අල ප්‍රභේද

දේශීයව කිරි අල වර්ග ගණනාවක් ඇතත් අස්වනු විභවය හා වෙනත් කරුණු හේතුකොටගෙන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් නිර්දේශ කර ඇත්තේ ඉසුරු නමින් හැඳින්වෙන රතු ඉරි කිරි අල ප්‍රභේදයයි.

ඉසුරු ප්‍රභේදයේ ලක්ෂණ

- ළපටි පිත්තේ දර දෙක දිගේ පවතින රතු ඉර පත්‍ර නිල් කොළ පැහැති වර්ණයක් සහිතය
- ඕනෑම වගා ක්‍රමයකට අනුවර්තන වීම
- අපනයනයට සුදුසු අල කුරුල්ලන් නිපදවීම
- ගසක අල කුරුල්ලන් 10-15 ඇති වීම
- අල කුරුල්ලෙකුගේ සාමාන්‍ය බර ග්‍රෑම් 125-150
- අස්වැන්න 14-15 t/ha

පොහොර නිර්දේශය

යොදන අවස්ථාව	ප්‍රමාණය (Kg/ha)	TSP	MOP
මූලික (සිටුවීමට දින 30 පෙර හෝ සිටුවා සති 2න්)	30	120	60
මතුපිට 1 (සිටුවා මාස 1 1/2-2)	60	-	60
මතුපිට 2 (සිටුවා මාස 3-3 1/2)	60	-	60